

A Szegedi Ítéltábla mint másodfokú bíróság a Szegeden, 2015. július 9. napján tartott nyilvános tárgyalás alapján meghozta a következő

Í T É L E T E T:

A társtettesként elkövetett emberölés büntette és más bűncselekmény miatt I.rendű vádlott ÉS TÁRSAI ellen indított büntetőügyben a **Szegedi Törvényszék** 2014. november 27. napján kihirdetett **1.B.420/2013/123.** számú ítéletét

m e g v á l t o z t a t j a:

II. rendű vádlott cselekményét

társtettesként elkövetett emberölés büntettének [Btk. 160. § (1) bekezdés, (2) bekezdés b) és h) pont] **minősíti.**

A feltételes szabadságra bocsátás lehetőségét kizáró rendelkezést **mellőzi.**

A feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontját **40 (negyven) évben állapítja meg.**

A kiutasítás tartamát **10 (tíz) évben állapítja meg.**

III. rendű vádlott - helyesen - szabadságvesztését **3 (három) év 6 (hat) hónapra enyhíti,** amelyet börtönben rendel végrehajtani.

Az elkobzásra vonatkozó rendelkezést **mellőzi,** a Bjk.231/2013/50. és 51. tételszám alatti bűnjelek **lefoglalását megszünteti és a megsemmisítésüket rendeli el.**

Egyebekben az elsőfokú ítéletet **helybenhagyja** azzal, hogy a vádlottak fogvatartása helyének megjelölését a személyi adatok közül mellőzi, I. rendű és II. rendű vádlottat szabadságvesztésre ítélnék tekint, amelyet fegyházban rendel végrehajtani.

A vádlottak által a 2014. november 28. napjától 2015. július 9. napjáig előzetes fogvatartásban töltött időt a kiszabott szabadságvesztésekbe **beszámítja.**

A másodfokú eljárás során felmerült **75.400.-(hetvenötezer-négyszáz) forint** bűnügyi költségből kötelezi

I. rendű vádlottat **19.050.-(tizenkilencezer-ötven) forint,**

II. rendű vádlottat **36.350.- (harminchatezer-háromszázötven) forint** bűnügyi költség megfizetésére az államnak, a Szegedi Törvényszék Gazdasági Hivatalának felhívása szerint, **20.000.- (húszezer) forint** bűnügyi költséget az állam visel.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I N D O K O L Á S:

Az elsőfokú bíróság a Szegedi Városi Bíróság 31.Bk.2079/2012/2. számú végzésével (II.r. vádlott neve) vonatkozásában alkalmazott próbára bocsátást megszüntette és a próbára bocsátást kimondó rendelkezést hatályon kívül helyezte.

I. r. vádlottat társtettesként elkövetett emberölés büntette [Btk. 160. § (1) bekezdés (2) bekezdés b) pont] miatt 14 év 6 hónap fegyházra, 10 év kiutasításra és 10 év közügyektől eltiltásra ítélte azzal, hogy a kiszabott szabadságvesztésből leghamarabb a büntetés kétharmad részének kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra.

II. r. vádlottat bűnösnek mondta ki társtettesként elkövetett emberölés büntetében [1978. évi IV. törvény 166. § (1) bekezdés, (2) bekezdés b) és h) pont], és ezért, valamint a Szegedi Városi Bíróság 31.Bk.2079/2012/2. számú végzésével megállapított lopás vétségéért [Btk. 316. § (1) bekezdés (2) bekezdés II. fordulat f) pont] halmazati büntetésül életfogytig tartó fegyházra, végleges hatályú kiutasításra és 10 év közügyektől eltiltásra ítélte azzal, hogy megállapította, hogy a II. r. vádlott feltételes szabadságra nem bocsátható.

A Fővárosi Törvényszék 32.Bk.1675/2013/15. számú végzésével, valamint a Fővárosi Ítéltábla 5.Bpkf.11049/2014/3. számú végzésével elismert Maros Megyei Törvényszék 2820/1996/84. számú ítéletével és a Legfelsőbb Bíróság 1365. számú határozatával kapcsolatosan alkalmazott feltételes szabadságot megszüntette.

III. r. vádlottat bűnösnek mondta ki felbujtóként elkövetett rablás büntetében [Btk. 365. § (1) bekezdés a) pont], és ezért öt 5 év börtönre, 5 év kiutasításra és 5 év közügyektől eltiltásra ítélte azzal, hogy a kiszabott szabadságvesztésből leghamarabb a büntetés kétharmad részének kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra.

Rendelkezett a vádlottak által előzetes fogvatartásban töltött idő szabadságvesztésbe történő beszámításáról, az eljárás során lefoglalt bűnjelek közül a bűncselekmény elkövetése során eszközként használt bűnjelek elkobzásáról, míg az egyéb bűnjelek lefoglalásának megszüntetéséről és kiadásukról, illetőleg megsemmisítésükről, valamint az eljárás során felmerült bűnügyi költség viseléséről.

A törvényszék ítélete ellen fellebbezést jelentett be I. r. vádlott és védője, eltérő tényállás és minősítés, valamint enyhítés érdekében, II. r. vádlott és védője egyezően elsődlegesen felmentés, másodlagosan enyhítés érdekében és III. r. vádlott és védője egyezően enyhítés érdekében.

A fellebbviteli főügyészség átiratában az I., II. és III. r. vádlottak és védőik által bejelentett fellebbezéseket nem tartotta alaposnak. Észrevételezte, hogy a III. r. vádlott által elkövetett bűncselekmény jogszabályi alapja nyilvánvaló elírást tartalmaz, az ítéletben több ponton - feltehetően elírás folytán - tévesen szerepel az, hogy I. r. vádlott ütötte a sértett fejét. Kifogásolta, hogy tévesen járt el az elsőfokú bíróság, amikor a bűncselekmény elkövetésének eszközéül használt bűnjeleket elkobozta, annak ellenére, hogy az ítéleti tényállásban megállapításra került, hogy azokat az I. és II. r. vádlottak a sértett tanyájában vették magukhoz, tehát azok a sértett tulajdonát képezték.

A fellebbezési tárgyaláson az ügyész észrevételezte azt is, hogy az elsőfokú bíróság téves jogi indokolás mellett állapította meg, hogy II. r. vádlott feltételes szabadságra nem bocsátható, hiszen az általa hivatkozott 1978. évi IV. törvény 47. § (4) bekezdés a) pontja csak határozott ideig tartó szabadságvesztés kiszabása esetében alkalmazható. Ezzel kapcsolatban kifejtette, hogy így a büntetés kiszabása körében mérlegelendő, hogy indokolt-e a II. r. vádlott feltételes szabadságból

történő kizárása, azzal, hogy álláspontja szerint a büntetési célok a II. r. vádlott esetében kizárólag a tényleges életfogytig tartó szabadságvesztés kiszabásával érhetőek el.

Összességében a törvényszék ítéletének megváltoztatására, és ennek keretében arra tett indítványt, hogy a másodfokú bíróság I. r. vádlott büntetését szabadságvesztésként tekintse kiszabottnak, amelyet fegyházban rendeljen végrehajtani. II. r. vádlott esetében állapítsa meg, hogy az 1978. évi IV. törvény 69. §-a alapján a Fővárosi Törvényszék 32.Bk.1675/2013/15. számú végzésével, valamint a Fővárosi Ítéletábrla 5.Bpkf.11049/2014/3. számú végzésével elismert Maros Megyei Törvényszék 2820/1996/84. számú ítéletével és a Legfelsőbb Bíróság 1365. számú határozatával kiszabott büntetés hátralévő részének végrehajtása kizárt. III. r. vádlott cselekményét a Btk. 365. § (1) bekezdés a) pontja szerint minősítse és a büntetést szabadságvesztésként tekintse kiszabottnak, amelyet börtönben rendeljen végrehajtani. Az elkövetéshez eszközül használt 50., 51. tételszám alatti bűnjelek elkobzását mellőzte, azok lefoglalását szüntesse meg és kiadásukra irányuló igény hiányában megsemmisítésüket rendelje el, míg egyebekben az elsőfokú ítéletet hagyja helyben.

Az I. r. vádlott védője a fellebbezés indokolásában kifejtette, hogy az igazságügyi orvosszakértői vélemény alapján megállapított tényállás szerint ténylegesen a II. r. vádlott volt az, aki a sértett halálához vezető sérülést okozta. I. r. vádlott tudattartalma csak a rablást fogta át, a sértett halálát nem kívánta, arra eshetőleges szándéka sem terjed ki, így elsődlegesen az általa elkövetett cselekmény rablás büntetéként történő minősítését indítványozta. Másodlagos indítványa az I. r. vádlott által elkövetett cselekmény bűnsegédként elkövetett emberölés büntetéként történő minősítése volt. Kifejtette továbbá, hogy I. r. vádlott vonatkozásában további enyhítő körülményként indokolt figyelembe venni a büntetlen előéletét, a bűnösségre is kiterjedő beismerő vallomását, a cselekmény elkövetése óta eltelt hosszabb időt, valamint a hatósággal történő együttműködést és a megbánó magatartást is.

II. r. vádlott védője fellebbezése indokolásában előadta, hogy az elsőfokú ítélet számos ellentmondást tartalmaz a tekintetben, hogy I. r. vagy II. r. vádlott volt-e az, aki a sértett fejére ütések mérte. Ezzel összefüggésben előadta, hogy amennyiben ez elírások következménye, úgy azok nagy száma miatt ez már az ítélet követhetlenségét eredményezi, így nem állapítható meg, hogy kinek mit ró fel. Hivatkozott továbbá arra, hogy álláspontja szerint a törvényszék nem vette kellő súllyal figyelembe azt, hogy a II. r. vádlott által tett vallomás tényfeltáró jellegű is volt. Összességében a kiszabott büntetés enyhítését, és a II. r. vádlottal szemben határozott tartamú szabadságvesztés kiszabását indítványozta.

II. r. vádlott fellebbezésének indokolásában előadta, hogy a bűncselekmény I. r. és III. r. vádlottak tervelték ki már korábban és hivatkozott arra is, hogy az elsőfokú eljárás során általa meghallgatni indítványozott, azonban az elsőfokú bíróság által meg nem hallgatott két tanú tudta volna az ártatlanságát igazolni, valamint azt, hogy az I. és III. r. vádlott megsarolta őt.

A másodfokú bíróság a fellebbezési eljárásban a Be. 348. § (1) bekezdése szerint eljárva a törvényszék ítéletét az azt megelőző eljárással együtt felülbírált és ennek során azt állapította meg, hogy az elsőfokú bíróság az eljárást hatályon kívül helyezést eredményező eljárási szabálysértéstől mentesen folytatta le.

Az elsőfokú bíróság a bizonyítás felvétele során csupán annak tisztázását mulasztotta el, hogy a II. r. vádlott korábbi romániai elítélésével kapcsolatos feltételes szabadság pontosan mely időpontig tart. Erre vonatkozóan ugyanis a bírósági iratok között található iratok tartalmában ellentmondás mutatkozott, ezért a másodfokú bíróság a Be. 353. § (1) bekezdése alapján bizonyítás keretében

beszerezte a Marosvásárhelyi Városi Bíróság 12557/320/2009. számú határozatának magyar nyelvű fordítását és azt a tárgyalás anyagává tette.

Egyebekben a törvényszék a tényállás megállapításához szükséges releváns tényekre vonatkozóan a bizonyítást a kellő mélységben felvette, az ennek során beszerzett bizonyítékokat egyenként és összességükben is mérlegelési körébe vonva az indokolási kötelezettségének eleget tett. Ezzel összefüggésben logikus és az iratoknak megfeleltethető magyarázatát adta annak, hogy a III. r. vádlott több ponton ellentmondásos vallomását milyen bizonyítékok alapján vetette el, és a tényállást mely bizonyítékok alapján állapította meg. A bizonyítási indítványok elutasítására is megfelelő indokok alapján került sor.

Az ítélet tábla az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást a felvett bizonyítás eredménye, a III. r. vádlott tárgyaláson tett nyilatkozata és az iratok egybehangzó adatai alapján az alábbiak szerint kiegészítette, helyesbítette [Be. 352. § (1) bekezdés a) pont]:

I. r. vádlott, II. r. vádlott és III. r. vádlottak egyaránt magyar anyanyelvűek.

II. r. vádlottal szemben kiszabott 1. pontban részletezett büntetéssel kapcsolatos feltételes szabadság 2015. március 6. napjáig tartott, a büntetését ezen a napon töltötte volna ki a II. r. vádlott.

A II. r. vádlott vonatkozásában 2. pont alatt hivatkozott intézkedéssel kapcsolatos próbaidő 2014. október 10. napjáig tartott.

III. r. vádlott felesége és gyermekei időközben visszaköltöztek Romániába.

A tényállás 2. pontjának első bekezdés, első mondatát akként helyesbíti, hogy III. r. vádlott volt az, aki munkavégzés céljából I. r. vádlottat Magyarországra hívta.

Az ítélet 7. oldalán 3. bekezdését akként helyesbíti, hogy II. r. vádlott a hanyattfekvő **sértett** homlokára lépett rá.

Az ítélet 7. oldalán 4. bekezdését akként helyesbíti, hogy a **II. r. vádlott** által kifejtett bántalmazás következtében szenvedte el a sértett ezen bekezdésben részletezett fejsérüléseket.

Az ítélet 7. oldalán utolsó bekezdését helyesbíti akként, hogy a sértett halálához vezető e bekezdésben felsorolt sérülések **II. r. vádlott** által kifejtett bántalmazás következtében keletkeztek.

Az ítélet 8. oldalának 2. bekezdés utolsó mondatát akként helyesbíti, hogy I. r. és II. r. vádlottak a megtalált ingóságokat nem „jogtalanul eltulajdonították”, hanem **elvitték**, tekintettel arra, hogy a jogtalan eltulajdonítás nem a tényállásba tartozó elkövetési magatartás, hanem a jogi indokolásba tartozó jogi kategória, s a tényállásba az annak alapjául szolgáló elkövetési magatartásnak kell szerepelnie.

A fenti helyesbítésekkel a törvényszék által megállapított tényállást a másodfokú bíróság a felülbírálat alapjául elfogadta azzal, hogy mivel az elsőfokú bíróság a fentebb helyesbítettek szerint az ítélet tényállásában, de ezen túlmenően az indokolásban is több esetben összekeverte a vádlottakat, azért az ítélet indokolása is több ponton helyesbítésre szorult.

Az ítélet 13. oldalának 4. bekezdését akként helyesbíti, hogy az ezt megelőzően kifejtetteket helyesen **I. r. vádlott** védekezése támasztotta alá.

Az ítélet 16. oldalának első bekezdésében 2., 8. és a 10. sorban írtakat akként helyesbíti, hogy nem I., hanem **II. r. vádlott** volt az, aki a sértett fejét bántalmazta és ezáltal a halálos eredmény bekövetkezését előidéző sérülést okozta.

A törvényszék a megalapozott tényállásból okszerűen következtetett a vádlottak bűnösségére, így a bizonyítékok mérlegelésén keresztül a tényállást támadó és felmentés, vagy eltérő minősítés érdekében bejelentett fellebbezések eredményre nem vezethettek.

A törvényszék a megalapozott tényállásból okszerűen következtetett arra, hogy III. r. vádlott bírta rá a rablásra I. r. és II. r. vádlottakat, akik a felbujtásban szereplő rablás keretein túllépve emberölés révén szerezték meg a sértett ingóságait.

Az I. és a II. r. vádlott vonatkozásában a törvényszék okszerűen állapította meg, hogy bár eredetileg rablási és testi sértés okozására irányuló szándékkal jelentek meg a sértett ingatlanánál, ott azonban I. r. vádlott egy vascsővet II. r. vádlottnak adott át, míg egy másik vasdarabot magához vett. Ezt követően II. r. vádlott az ajtóban megjelenő sértett fejére ütött olyan erővel, hogy attól a sértett a földre került. Ezt észelve, ennek tudatában I. r. vádlott II. r. vádlottal együttesen folytatta a sértett bántalmazását oly módon, hogy ezen idő alatt II. r. vádlott ismételten megütötte a sértett fejét, illetőleg a sértett homlokát is megtaposta, I. r. vádlott pedig a II. r. vádlott által használt eszközhöz hasonló eszközzel, ugyanolyan erőbehatással ütések mérte a sértett testére. Erre figyelemmel, bár az eljárás során megállapítható volt az, hogy a halál tényleges okát képező sérülést II. r. vádlott okozta, de I. r. vádlott is az élet kioltására köztudottan alkalmas eszközzel, kitartóan, legalább közepes erővel bántalmazta a sértettet, amellyel egyebek között súlyos, 8 napon túl gyógyuló sérüléseket is okozott.

Nem tévedett az elsőfokú bíróság, amikor arra figyelemmel, hogy bár a halált okozó sérülést ténylegesen II. r. vádlott okozta, megállapította, hogy I. r. vádlott a földre került sértett súlyos fejsérülését bár észlelte, ennek ellenére a sértett bántalmazásába bekapcsolódott, és immáron az I. r. vádlottal közösen, egy időben verték a sértettet, számos súlyos sérülést okozva.. Így I. r. és II. r. vádlottak szándékegységben eljárva bántalmazták a sértettet, oly módon, hogy közben I. r. vádlottnak tisztában kellett lennie azzal, hogy az ilyen jellegű bántalmazás következtében a sértett az életét is vesztheti, azonban a II. r. vádlott ebbe belenyugodva folytatta a sértett bántalmazását.

Erre tekintettel helyesen jutott a törvényszék arra az álláspontra, hogy I. r. és II. r. vádlottak társtettesként, eshetőlegesen szándékkal valósították meg az emberölés büntettét, és a jogi minősítés szempontjából ilyen körülmények között irreleváns az, hogy ténylegesen ki mérte a sértettre azt az ütet, amely végül a halálát okozta.

Helyesen járt el az elsőfokú bíróság akkor is, amikor vizsgálta, hogy a vádlottak vonatkozásában a cselekmény elkövetéskor, vagy az elbíráláskor hatályos büntető törvény tartalmaz-e kedvezőbb rendelkezéseket azzal, hogy ezen vizsgálat jogi alapja helyesen az 1978. évi IV. törvény 2. §-a.

I. r. és III. r. vádlott vonatkozásában okszerűen állapította meg a törvényszék, hogy az elbíráláskor hatályos büntetőtörvény enyhébb elbírálást tesz lehetővé, hiszen azonos büntetési tétel mellett kedvezőbb rendelkezéseket tartalmaz a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontját illetően.

Ezzel kapcsolatban a törvényszék I. r. és III. r. vádlottak által elkövetett bűncselekményt a törvénynek megfelelően minősítette azzal, hogy III. r. vádlott vonatkozásában a ténylegesen kihirdetésre kerülő rendelkező rész tanúsága szerint a jogszabályi alap is helyesen lett feltüntetve, így a III. r. vádlott bűnössége ténylegesen felbujtóként elkövetett rablás büntetében [Btk. 365. § (1) bekezdés a) pont] lett megállapítva. Erre figyelemmel az ügyészi indítványtól eltérően bár az írásba foglalt ítélet rendelkező része valóban elírás folytán a jogszabályi alapot pontatlanul, a Btk. 365. § (2) bekezdéseként tartalmazza, ebben a körben nincs helye az elsőfokú ítélet megváltoztatásának.

A törvényszék II. r. vádlott vonatkozásában az alkalmazandó büntető jogszabály kérdésében alapvetően téves jogi álláspontból kiindulva, téves következtetésre jutott. A törvényszék ugyanis az 1978. évi IV. törvény 47. § (4) bekezdés a) pontjára tekintettel azt állapította meg, hogy a II. r. vádlott feltételes szabadságra nem bocsátható, annak ellenére, hogy az 1978. évi IV. törvény 47. §-a a határozott ideig tartó szabadságvesztéssel kapcsolatos rendelkezéseket tartalmazza, míg az életfogytig tartó szabadságvesztés kiszabása esetén az 1978. évi IV. törvény 47/A. § - ban foglaltak az irányadóak, amelyekből megállapíthatóan II. r. vádlott esetében nem kizárt a törvény erejénél fogva a feltételes szabadságra bocsátás lehetősége.

Erre figyelemmel, minthogy téves volt az elsőfokú bíróság azon álláspontja, hogy II. r. vádlott a törvény erejénél fogva nem bocsátható feltételes szabadságra, így esetében is vizsgálnia kellett volna azt, hogy a cselekmény elkövetésekor hatályban volt büntető törvény és az elbíráláskor hatályos büntető törvény milyen rendelkezéseket tartalmaz az életfogytig tartó szabadságvesztéssel összefüggésben.

Az ítéletábra ezt pótolva megállapította, hogy az 1978. évi IV. törvény 47/A. §-a (2) bekezdésében akként rendelkezik, hogy a bíróság ha az életfogytig tartó szabadságvesztést olyan bűncselekmény miatt szabta ki, amelynek büntethetősége nem évül el, akkor a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontját legalább harminc évben határozza meg. Az 1978. évi IV. törvény a feltételes szabadság legkorábbi időpontjának maximális tartamát nem szabályozza.

A 2012. évi C. törvénnyel megállapított büntető törvény (Btk.) 43. § (1) bekezdése szerint ugyanakkor, ha a bíróság az életfogytig tartó szabadságvesztés kiszabása esetén a feltételes szabadságra bocsátás lehetőségét nem zárja ki, akkor annak legkorábbi időpontját legalább 25, legfeljebb 40 évben állapítja meg. Így megállapítható, hogy az életfogytig szabadságvesztéssel kapcsolatos szabályok körében a jelenleg hatályos, azaz elbíráláskori Btk. kedvezőbb rendelkezéseket tartalmaz, így amennyiben nem indokolt a tényleges életfogytig tartó szabadságvesztés büntetés kiszabása, úgy II. r. vádlott esetében is kedvezőbb elbírálást tesz lehetővé az elbíráláskori büntető törvény.

A büntetés kiszabása során figyelembe vett körülmények vizsgálata során a másodfokú bíróság további enyhítő körülményként vette figyelembe I. r. és II. r. vádlottak vonatkozásában azt, hogy a sértett halálára az eshetőleges szándékuk terjedt csak ki, illetve azt, hogy a bűncselekmény elkövetését megbánták. Mellőzte vonatkozásukban annak súlyosító körülményként történő értékelését, hogy a halált okozó sérülésen túl súlyos sérüléseket is okoztak, hiszen ez a körülmény az emberölés büntetésebe beleolvad.

II. r. vádlott vonatkozásában pedig nem a többszörös felminősülést, hanem a kétszeres minősülést vette súlyosító körülményként figyelembe.

Az így kiegészített, illetve helyesbített bűnösségi körülményekre is figyelemmel helyesen jutott a törvényszék arra a következtetésre, hogy I. r. vádlottal szemben a büntetési célok határozott tartamú

szabadságvesztés büntetéssel, közügyektől eltiltással, valamint kiutasítás alkalmazásával érhetőek el. Az I. r. vádlottal szemben kiszabott, a büntetési tétel középértékét megközelítő, de azt el nem érő tartamú szabadságvesztés arányos volt, így annak lényeges enyhítése nem volt indokolt.

II. r. vádlott vonatkozásában helyesen jutott az elsőfokú bíróság arra a következtetésre, hogy életfogytig tartó szabadságvesztés büntetés kiszabása szükséges a büntetési célok eléréséhez, tekintettel arra, hogy a korábban ugyanilyen jellegű bűncselekmény elkövetése miatt kiszabott szabadságvesztés büntetés feltételes szabadsága alatt követte el a cselekményt. Ugyanakkor az ítélőtábla figyelemmel arra, hogy II. r. vádlott a cselekményt nem a sértett életének kioltására irányuló egyenes szándékkal, hanem csupán a halál lehetőségébe belenyugodva, eshetőleges szándékkal követte el, valamint hogy a cselekmény elkövetését megbánta, ezért úgy ítélte meg, hogy - figyelemmel a vádlottak közötti belső arányosság követelményére is - a II. r. vádlottal szemben nem indokolt tényleges életfogytig tartó szabadságvesztés büntetés alkalmazása. Ezért a feltételes szabadságra bocsátás lehetőségét kizáró - a fentebb kifejtettek szerint egyébként is téves - rendelkezést mellőzte, és az emberölés tekintetében különös visszaesőnek minősülő II. r. vádlott esetében a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontját a törvényi maximumban, azaz 40 évben állapította meg azzal, hogy II. r. vádlott által elkövetett bűncselekményt az elbíráláskori büntetőtörvény alkalmazásával társtettesként elkövetett emberölés büntetékének [Btk. 160. § (1) bekezdés, (2) bekezdés b) és h) pont] minősítette, figyelemmel a Btk. 13. § (3) bekezdésére és a Btk. 459. § (1) bekezdés 31. a) pontjára is.

Megjegyzi a másodfokú bíróság, hogy tekintettel arra, hogy bár az 1978. évi IV. törvény 69. §-a tartalmazza azt, hogy életfogytig tartó szabadságvesztés esetén a határozott ideig tartó szabadságvesztés nem hajtható végre, II. r. vádlott esetében a megszüntetett feltételes szabadság vonatkozásában nem kellett az ítéletben ezzel kapcsolatos megállapítást tenni, tekintettel arra, hogy ez végrehajtási kérdés lett, a Btk. ilyen rendelkezést már nem tartalmaz, az ezzel kapcsolatos szabályozás jelenleg a büntetések, az intézkedések, egyes kényszerintézkedések és a szabálysértési elzárás végrehajtásáról szóló 2013. évi CCXL. törvény 31. §-ában található.

Észlelte a másodfokú bíróság, hogy tévesen járt el a törvényszék, amikor II. r. vádlottal szemben végleges hatályú kiutasítást alkalmazott annak ellenére, hogy az általa alkalmazott 1978. évi IV. törvény 61. § (3) bekezdése akként rendelkezik, hogy a külön törvény szerinti szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személy végleges hatállyal nem utasítható ki. A Btk. 60. § (3) bekezdése is tartalmazza azt a tilalmat, amely szerint a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személy végleges hatállyal nem utasítható ki. A szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személyek beutazásáról és tartózkodásáról szóló 2007. évi I. törvény 1. § (1) bekezdés a) pontja alapján Magyarország biztosítja a szabad mozgás és tartózkodás jogának gyakorlását a magyar állampolgár kivételével az Európai Unió tagállama és az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban részes más állam állampolgárának. Tekintettel arra, hogy Románia 2007. január 1. napjától az Európai Unió tagja, s ezért a román állampolgárságú II. r. vádlott ilyen személynek tekintendő, s vele szemben nem alkalmazható végleges kiutasítás.

Ezen túlmenően téves volt a végleges kiutasítás alkalmazása abból az okból kifolyólag, hogy a törvényszék által alkalmazott 1978. évi IV. törvény 61. § (3) bekezdése taxatív felsorolást tartalmaz a tekintetben, hogy mely bűncselekmény esetén van helye végleges hatályú kiutasításnak, és az emberölés ezen felsorolásban nem található meg.

A fentiek alapján a másodfokú bíróság a II. r. vádlottal szemben alkalmazott kiutasítás tartamát annak véglegessége helyett a Btk. 60. § (2) bekezdése szerinti maximális időtartamban, azaz 10 évben állapította meg.

Az elsőfokú bíróság helyesen jutott arra az álláspontra, hogy II. r. vádlott az általa elkövetett cselekmény jellegére tekintettel méltatlan arra, hogy részt vegyen a közügyek gyakorlásában, így helyesen tiltotta őt el annak gyakorlásától a törvényben meghatározott maximális időtartamra. A minősítés megváltoztatására tekintettel a II. r. vádlott esetében is a Btk. 61. § (1) bekezdése és a Btk. 62. § (1) bekezdése a közügyektől eltiltás jogi alapja.

A törvényszék III. r. vádlott vonatkozásában a hiánytalanul számba vett bűnösségi körülmények figyelembe vételével helyesen állapította meg azt, hogy a III. r. vádlott esetében indokolt a büntetés tartamának meghatározása során irányadó a büntetési tétel középértékénél enyhébb büntetés kiszabása, ugyanakkor feltehetően számítási hiba folytán III. r. vádlott esetében alkalmazandó középértéket tévesen 7 évben állapította meg. A másodfokú bíróság ezt az elvet alkalmazva a III. r. vádlott vonatkozásában irányadó középértékből - amely helyesen 5 év - tért el a III. r. vádlott javára, így a vele szemben kiszabott - helyesen - szabadságvesztés tartamát a rendelkező részben írtak szerint enyhítette, amelyet börtönben rendelt végrehajtani.

A törvényszék ítéletének meghozatala óta III. r. vádlott családi körülményeiben olyan változás állt be, amely a büntetés kiszabása körében is releváns, hiszen a Btk. 59. § (4) bekezdés b) pontja szerint azzal szemben, akinek a családi élet tiszteletben tartásához való joga sérülne, csak 10 évi, vagy azt meghaladó tartamú szabadságvesztés kiszabása esetén lehet helye kiutasításnak.

Mivel a törvényszék által megállapított tényállás szerint III. r. vádlott a feleségével és a gyermekeivel Magyarországon élt közös háztartásban, ezért a fenti rendelkezés alapján az elsőfokú bíróság tévesen szabott ki vele szemben kiutasítást, hiszen a III. r. vádlott esetében kiszabott szabadságvesztés tartama a 10 évet nem érte el. Figyelemmel azonban arra, hogy III. r. vádlott fellebbezési tárgyaláson tett nyilatkozata alapján megállapíthatóvá vált, hogy a felesége és a gyermekei időközben visszaköltöztek Romániába, ezért a vele szemben egyébként indokoltan alkalmazott kiutasításnak immáron megszűnt törvényi akadálya, hiszen a kiutasítás már nem sérti a családi élet tiszteletben tartásához való jogát..

A másodfokú bíróság a III. r. vádlottal szemben alkalmazott közügyektől eltiltás tartamát arányosnak ítélte.

A törvényszék többi rendelkezése túlnyomó részt törvényes volt, azonban ahogyan azt az ügyész is észrevételezte, téves volt a bűnjelek közül a bűncselekmény elkövetésének eszközül használt két vasdarab elkobzása.

Az irányadó tényállás szerint az I. és II. r. vádlottak a két vasdarabot a sértett ingatlanában vették magukhoz, így azok a sértett tulajdonát képezték. Ezért a Btk. 72. § (1) bekezdése alapján nem volt elkobzásnak helye, figyelemmel a Btk. 72. § (3) bekezdésében foglalt azon rendelkezésre, amely szerint az (1) bekezdés a) pontja esetében, ha a tulajdonos az elkövetésről előzetesen nem tudott, az elkobzást nem lehet elrendelni, ha a dolog nem az elkövető tulajdona. Erre tekintettel az ítélet tábla az elkobzásra vonatkozó rendelkezést mellőzte, és tekintettel arra, hogy a kiadásra vonatkozóan igényt az elhunyt sértett örökösei nem terjesztettek elő és a vascsövek értékkel nem bírnak, ezért a

másodfokú bíróság a lefoglalásukat a Be. 155. § (1) bekezdése alapján megszüntette és a (8) bekezdés alapján rendelkezett a megsemmisítésükről.

A törvényszék helyesen rendelkezett a II. r. vádlott vonatkozásában a próbára bocsátás megszüntetéséről, a vádlottak által előzetes fogvatartásban töltött idő szabadságvesztésbe történő beszámításáról, és az I. és III. r. vádlottak feltételes szabadságra bocsátásával kapcsolatos, valamint a fenti kivétellel a bűnjelekre, illetőleg a bűnügyi költségre vonatkozó rendelkezése is törvényes volt.

A kifejtettekből következik, hogy a másodfokú bíróság a felmentést és eltérő minősítést célzó fellebbezéseket egyaránt alaptalanoknak ítélte, míg az enyhítés érdekében bejelentett fellebbezések közül a III. r. vádlott vonatkozásában bejelentett fellebbezés alapos volt. Ezért az elsőfokú bíróság ítéletét a Be. 372. §-a alapján a rendelkező részben írtak szerint megváltoztatta.

Egyebekben a Be. 371. § (1) bekezdése alapján az ítéletet helybenhagyta azzal, hogy - mint ahogyan arra a Szegedi Ítéltábla már számtalan határozatban rámutatott az elsőfokú bíróság részére - mivel a Be. 117. § (1) bekezdése tételesen felsorolja azokat a személyi adatokat, amelyet a Be. 258. § (2) bekezdés b) pontja alapján a rendelkező részben fel kell tüntetni és a felsorolt személyi adatok között a fogvatartás helye nem szerepel, amely adat nem is minősül személyi adatnak, így az elsőfokú bíróság tévesen és szükségtelenül tüntette fel ezt a körülményt az ítélet rendelkező részében. A másodfokú bíróság ezért ezen megállapítást mellőzte.

Tekintettel arra, hogy I. r. vádlott vonatkozásában a büntetés kiszabására vonatkozó rendelkezések megszövegezése nem felelt meg a Btk. 35. § (1) bekezdésben foglaltaknak, illetve II. r. vádlott esetében a minősítés megváltoztatása folytán lett alkalmazandó az elbíráláskori Btk., ezért az ítéltábla a büntetés kiszabásával kapcsolatos szóhasználatot pontosította.

Az ítéltábla a Btk. 92. § (1) és (2) bekezdése alapján számította be a vádlottakkal szemben kiszabott szabadságvesztésbe az elsőfokú ítélet kihirdetésétől a vádlottak által előzetes fogvatartásban töltött időt.

A másodfokú bíróság a Be. 381. § (1) bekezdés alapján rendelkezett a fellebbezési eljárás során felmerült bűnügyi költség viseléséről, és a Be. 338. § (1) és (3) bekezdése alapján kötelezte I. r. és II. r. vádlottakat a személyükkel összefüggésben felmerült bűnügyi költség megfizetésére, amely az I. r. vádlott esetében a kirendelt védő munkadíjából, a II. r. vádlott esetében pedig a kirendelt védőjének munkadíjából, valamint a fordítási díjból állt.

Tekintettel arra, hogy a III. r. vádlott és védője által enyhítés érdekében bejelentett fellebbezés alapos volt, ezért az ítéltábla a III. r. vádlottat mentesítette a Be. 381. § (2) bekezdése alapján a személyével összefüggésben a fellebbezési eljárásban felmerült bűnügyi költség megfizetése alól, és ezen összeg tekintetében megállapította, hogy azt a Be. 339. § (1) bekezdése alapján az állam viseli.

Az ítélet elleni fellebbezési jog kizárása a Be. 386. §-án alapul.

Szeged, 2015. július 9.

Dr. Mezölaki Erik s.k.
a tanács elnöke

Dr. Nagy Erzsébet
a tanács tagja, előadó helyett

. Halász Edina s.k.
a tanács tagja

Dr. Mezölaki Erik s.k.
a tanács elnöke

A Szegedi Ítéltábla Bf.II.153/2015/19. számú ítélete és a Szegedi Törvényszék 1.B.420/2013/123. számú ítélete a jelen ítéletben foglalt változtatásokkal a mai napon jogerős.

Szeged, 2015. július 9.

Dr. Mezölaki Erik s.k.
a tanács elnöke